

Sau sự cố tàu đánh cá Trung Quốc đâm vào tàu Nhật Bản tại biển Hoa Đông, cho dù Tokyo đã liên tục đề xuất hòa hoãn, Bắc Kinh vẫn có hành động cứng rắn,

thậm chí khiêu khích nước láng giềng. Theo giới phân tích, thái độ hung hăng này gây quan ngại với các nước Châu Á, thúc đẩy họ tìm kiếm mối liên hệ ngoài khu vực để cân bằng thế lực của Trung Quốc.

Một cuộc tập hợp biểu tình tại Bắc Kinh (RFI / Stéphane Lagarde)

Hành động quyết đoán mới nhất của chính quyền Bắc Kinh là ào ạt tàu tuần tra qua vùng biển Hoa Đông, nơi đang có tranh chấp với Tokyo trên chủ quyền khu vực vùng biển phân chia hai nước, trong đó có vùng quần đảo Senkaku / Điếu Ngư, đang do Nhật quản lý, nhưng Bắc Trung Quốc đòi chủ quyền.

Theo Tân Hoa Xã vào hôm nay, thì Trung Quốc vừa có thêm một tàu tuần tra đến vùng biển tranh chấp để tăng cường lực lượng của họ trong khu vực.

Ngoài ra, Bắc Kinh còn cho biết là sẽ triển khai thêm 36 chiếc tàu nhả đạn hiên ngang. Mục tiêu, theo tuyên bố của một viên chức cao cấp thuộc Cơ quan Hàng hải Quốc gia Trung Quốc, là để « củng cố năng lực của đội tàu tuần tra trên biển » của nước này.

Theo hãng tin Anh Reuters, Trung Quốc hiện có khoảng 260 tàu tuần tra trên biển, trong đó có 200 chiếc tàu nhả đạn và 100 ngụy trang. Về phía Nhật Bản, nước này có 421 tàu tuần tra và 13 tàu khảo sát. Tuy nhiên, theo phát ngôn viên ngành tuần duyên Nhật Bản, không phải tất cả mới chỉ có tàu tuần tra trung vào nhả đạn khu vực có tranh chấp với Trung Quốc.

Thông báo về quy tắc nhả đạn của tàu tuần tra qua biển Hoa Đông là một động tác công nhận mới của Trung Quốc nhằm trấn an Nhật Bản, nói tiếp theo về cho hai chiếc tàu ngụy chính của hải quân đến gần vùng quần đảo Senkaku / Điếu Ngư từ 24/10.

Trong lãnh vực ngoại giao cũng thế, bộ trưởng ngoại vụ Tokyo liên tiếp kêu gọi các cuộc gặp song phương giữa hai nước bên lề các Hội nghị Thượng đỉnh ASEAN tại Hà Nội vào tuần này, Bắc Kinh vẫn giữ thái độ không dứt khoát.

Cho đến hôm qua, 26/10, phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc vẫn không cho biết là liệu có cuộc họp đó hay không.

Không những thế, ông Mã Triệu Húc còn tiếp tục gây sốc ép trên Nhật Bản, khi tuyên bố là Bắc Kinh hy vọng Tokyo « có những biện pháp để tháo dỡ vũ khí và bỏ u không khí thu nhận lại cho các cuộc gặp giữa hai bên ».

Ngoài những áp lực kể trên, theo các nhà quan sát, Trung Quốc còn sẵn sàng vũ khí kinh tế nhằm gây sốc ép trên Nhật Bản, khi giới hạn đáng kể việc bán đất hiếm cho Nhật. Trung Quốc hiện gần như là độc quyền sản xuất loại nguyên vật liệu sống còn trong công nghiệp điện tử và ô tô, hai ngành kinh tế mũi nhọn của Nhật Bản.

Nhật Bản càng quỵ lụy, Trung Quốc càng cao ngạo

Bức Kinh luôn luôn phải nhận ra việc cần phải chuyển đổi hình ảnh cho Nhật vì lý do chính trị, nhưng cho biết là chính sách chung của họ là giữ vị thế toàn bộ việc sản xuất và xuất khẩu để hình ảnh được duy trì và họ không bị suy giảm, cũng như tránh cho môi trường không bị tổn hại.

Xin nhắc lại là quan hệ Trung - Nhật đã xấu đi đáng kể từ đầu tháng trước sau khi Tokyo bắt giữ thuyền trưởng tàu cá Trung Quốc đã đâm vào tàu tuần duyên Nhật Bản gần vùng tranh chấp trên biển Hoa Đông. Trung Quốc đã phản ứng dữ dội và tiếp tục duy trì thái độ căng thẳng bất chấp những nỗ lực để hòa dịu liên tiếp của Nhật Bản trong bối cảnh đánh giá là quá quỵ lụy Trung Quốc.

Theo ông Robert Dujarric, Giám đốc Viện Nghiên cứu Châu Á Đông tại Đại học Temple ở Tokyo thì trong cuộc đàm phán này, chính Trung Quốc là kẻ bắt đầu do thái độ cao ngạo của họ. Ông giải thích : « Nhật Bản đã quá mập mờ trước Trung Quốc, nhưng Nhật Bản là phía thực sự thất bại ».

Các tuyên bố và hành động của Trung Quốc, trái ngược với cách tiếp cận hòa hoãn hơn của Nhật Bản, đã thêm căng thẳng cho phái “diễn viên” của Trung Quốc. Những người Nhật, người Mỹ hay người của những nước khác, từng không đồng ý rằng vấn đề trên của Trung Quốc là một điểm bất đồng, hiện đã biến mất hoàn toàn ».

Còn giáo sư Carl Thayer, chuyên gia về vấn đề an ninh tại Châu Á thuộc Học viện Quốc phòng Úc thì cho rằng các nước Châu Á sẽ dễ dàng Trung Quốc hơn và sẽ thiên về phía Mỹ và Nhật Bản nếu họ nhìn. Trước đây hãng tin Pháp AFP vào hôm nay, giáo sư Thayer ghi nhận là « đa số các nước trong vùng đều ủng hộ nhiên, thậm chí bộ phận trước đây ủng hộ các nước của Trung Quốc ».

Thực tế, vì Nhật Bản là nguồn vốn và đầu tư quan trọng cho các nước đang vươn lên trong vùng, do đó ít ai dám trực diện thách thức Trung Quốc. Đại diện giáo sư Thayer, « trong thực tế, nhiều quốc gia không muốn bị lôi kéo vào một cuộc tranh chấp trực tiếp với Trung Quốc. Họ hy vọng là chính Hoa Kỳ và Nhật Bản sẽ làm điều này ».

Tóm lại, thái độ của Nhật Bản trước Trung Quốc, tại các Biển Đông và biển Hoa Đông, đang khiến cho Trung Quốc thất bại trong chiến lược nâng cao uy tín của mình trong khu vực và đẩy lùi ảnh hưởng của Hoa Kỳ và củng cố hình ảnh Nhật Bản.

